

„Panteonul evreiesc al lui Maurizi Gottlieb”.

Pictorul Maurizi Gottlieb a murit la numai 23 de ani, dar “Evrei se roagă în sinagogă de Yom Kippur”, a devenit un simbol al artei evreiești.

Guy Dazin

Maurizi Gottlieb (1856-1879)

Dintre artiștii evrei din Polonia, cel mai proeminent și unic pictor evreu a fost **Maurizi Gottlieb** (1856 - 1879), ale cărui subiecte au fost influențate de arta europeană și poloneză a vremii. Pe lângă lucrările care înfățișează subiecte evreiești, Gottlieb a creat picturi cu conținut creștin distinct. „Gottlieb a fost primul artist evreu care a înțeles frumusețea poetică a vieții evreiești în exil, primul care a văzut în viața evreilor polonezi, în îmbrăcămintea, femeile și caracterul lor sărac, un ritm elaborat, un conținut, un mod cultural. și-a dat seama cu sensibilitatea sa artistică că tallit-ul ar putea fi folosit de artist pentru a crea linii moi”. (Mendelsohn, Ezra, „Recepție”, Cap.4, În *Painting a People-Maurycy Gottlieb și Jewish Art*, Brandeis University Press, publicat de University Press of New England, 2002,

Biografie

Maurizzi Gottlieb s-a născut în orașul Davidovich, în Galiția, în 1856. Maurizzi a studiat într-o „cameră”, dar a fost educat și într-o atmosferă de educație și liberalism. În 1867, Gottlieb s-a înscris la gimnaziul local din Davidovich, după care a început să studieze la un gimnaziu german din Lviv, unde a luat lecții private de artă. În 1872 a fost admis la Academia de Arte din Viena. În 1876, Gottlieb s-a înscris la Academia de Artă din München. În 1878, când a vizitat Lviv, a fost invitat la o întâlnire la filiala societății Shomer Israel, Gottlieb s-a întâlnit cu Reuven Birer, viitorul lider al sionismului austriac și l-a informat că intenționează să-și dedice opera doar istoriei evreiești. Maurice Gottlieb a murit în 1879 și a fost înmormântat în cimitirul evreiesc din Cracovia.

Lucrări artistice

„În timp ce era student, Gottlieb s-a pictat (1874) în haine naționale poloneze și a descris imagini din istoria Poloniei. Când a fost persecutat la Cracovia de colegii săi studenți pentru că era evreu, a pictat „Shylock și Jessica” (1876), un tablou în care Shylock este prezentat ca un tată bătrân care își îmbrățișează cu dragoste fiica. Gottlieb și-a exprimat, de asemenea, identitatea evreiască în creștere, portretizându-se în imaginea creștină a „evreului etern” (1876) în loc să-i dea o barbă lungă, așa cum este de obicei, el pune o coroană de prințesă pe cap, asemenea urmașilor evreilor biblici din picturile lui Rembrandt. În acest fel, el își scoate în evidență mândria față de evreime, dar chipul îi arată supărarea că a fost ostracizat din societatea creștină. La fel, Gottlieb a prezentat neliniștea pe care o simțea cu privire la rolul său în societatea evreiască. Într-un portret simbolic al lui și al logodnicei sale, Uriel Acosta și Judith Van Stratton' (1877) se identifică cu rebelul care nu și-a găsit locul nici în lumea creștină, nici în lumea evreiască.

Opera artistică a lui Gottlieb, pe care Ezra Mendelsohn o numește „Panteonul evreiesc al lui Gottlieb”, se mișcă pe linia dintre tradiția evreiască și educația generală. Mendelsohn a scris în cartea sa “Maurizi Gottlieb - Artă, istorie, memorie: „În centrul operei artistice evreiești a lui Maurizi Gottlieb se află un paradox. Între evrei și polonezi. Într-adevăr, panteonul său de eroi servește viziunii universale asupra lumii... pe de altă parte se ocupă de viața evreiască. Aceste două fețe din viața evreiască, Gottlieb a fost credincios față de sine și poporului său.

În Polonia, picturile lui Gottlieb sunt văzute ca parte a culturii poloneze, inclusiv picturile sale „evreiești”. Patronul lui Gottlieb, pictorul național polonez Jan Matejko l-a numit „pictorul marilor speranțe”. În Muzeul Național din Varșovia, în fața picturii lui Matejko „Bătălia de la Grunwald” se află Pictura lui Gottlieb, „Iisus predicând în Capernaum”.

Gottlieb a scris în jurnalul său „Scrisori și jurnale”:

“Cât aș vrea să elimin toate prejudecățile împotriva bieților mei coreligionari! Cât aș vrea să extirpez ura acestui sărac popor! Cum mi-aș dori să aduc reconcilierea polonezilor și evreilor, căci istoria ambilor este o istorie a suferinței. Adevărat, este presuntuos din partea mea să cred că sunt chemat să fiu un astfel de apostol. Dacă îmi lipsește puterea de a atinge scopul final, fie ca simpatia pe care compatrioții mei o au față de mine și relatările personalității mele din presa poloneză să demonstreze că, cel puțin, sunt pe calea cea bună către realizarea lui”.

Maurizi Gottlieb, "Jews Praying in the Synagogue on Yom Kippur", 1878, oil on canvas, 245x192 cm.

„La sfârșitul secolului al XIX-lea, nu era deloc clar dacă tradiția evreiască va continua să existe, sau dacă va dispărea ca urmare a procesului accelerat de secularizare prin care au trecut evreii din Europa de Est. În lucrarea sa „Evreii care se roagă în Sinagoga din Yom Kippur”, Gottlieb a plasat cartea Tora în centrul lucrării, pentru a crea sentimentul că este „stâlpul de mijloc” al existenței evreiești chiar și în zilele de incertitudine. În propriile cuvinte ale lui Gottlieb: „Există aceia. care fără să vrea și împotriva voinței noastre sunt

forțate să asculte „Bat Kol” care, așa cum spunem, ne va porunci, iar noi suntem prizonieri ai mâinii și voinței împotriva voinței îngerilor ei, împlinitorii misiunilor ei...”

Analiza lucrărilor

„Evreii se roagă în sinagogă de Yom Kippur” - o analiză iconologică a lucrării.

Pictura, care reprezintă trezirea religioasă națională a poporului, a devenit cea mai cunoscută pictură evreiască din lume. La scurt timp după ce pictura a fost finalizată, Gottlieb a murit când avea doar 23 de ani. Pictura originală și profetică poate fi văzută în Muzeul de Artă din Tel Aviv.

Citez din catalogul expoziției Muzeului de Artă din Tel Aviv (2018): „Gottlieb nu a intenționat să perpetueze caracterul orașului și obiceiurile sărbătorii. În opera sa, figurile contemplative nu sunt angajate în rugăciune, ci într-un calcul mental intern. În lucrare, el se înfățișează participând la rugăciune, dar el este îmbrăcat într-un șal colorat și diferit decât de obicei și nerealist. Artistul descrie din memorie experiențe ale unei lumi căreia nu mai aparține. Tabloul se bazează pe amintirile artistului despre sinagoga din orașul natal, în Hurwitz, dorința lui Gottlieb de a reveni la originile sale evreiești și conflictul personal al artistului cu privire la identitatea sa ca polonez, evreu sau om care se remarcă perioada iluminismului, însă, întrucât nu ezită să se descrie ca evreu printre evrei, în sinagogă, în ziua cea mai sfântă pentru evrei, a căutat să se arate ca parte a tradiției și culturii evreiești, dar într-o măsură, ca o persoană independentă, educată, care nu ezită să-și susțină părerea.

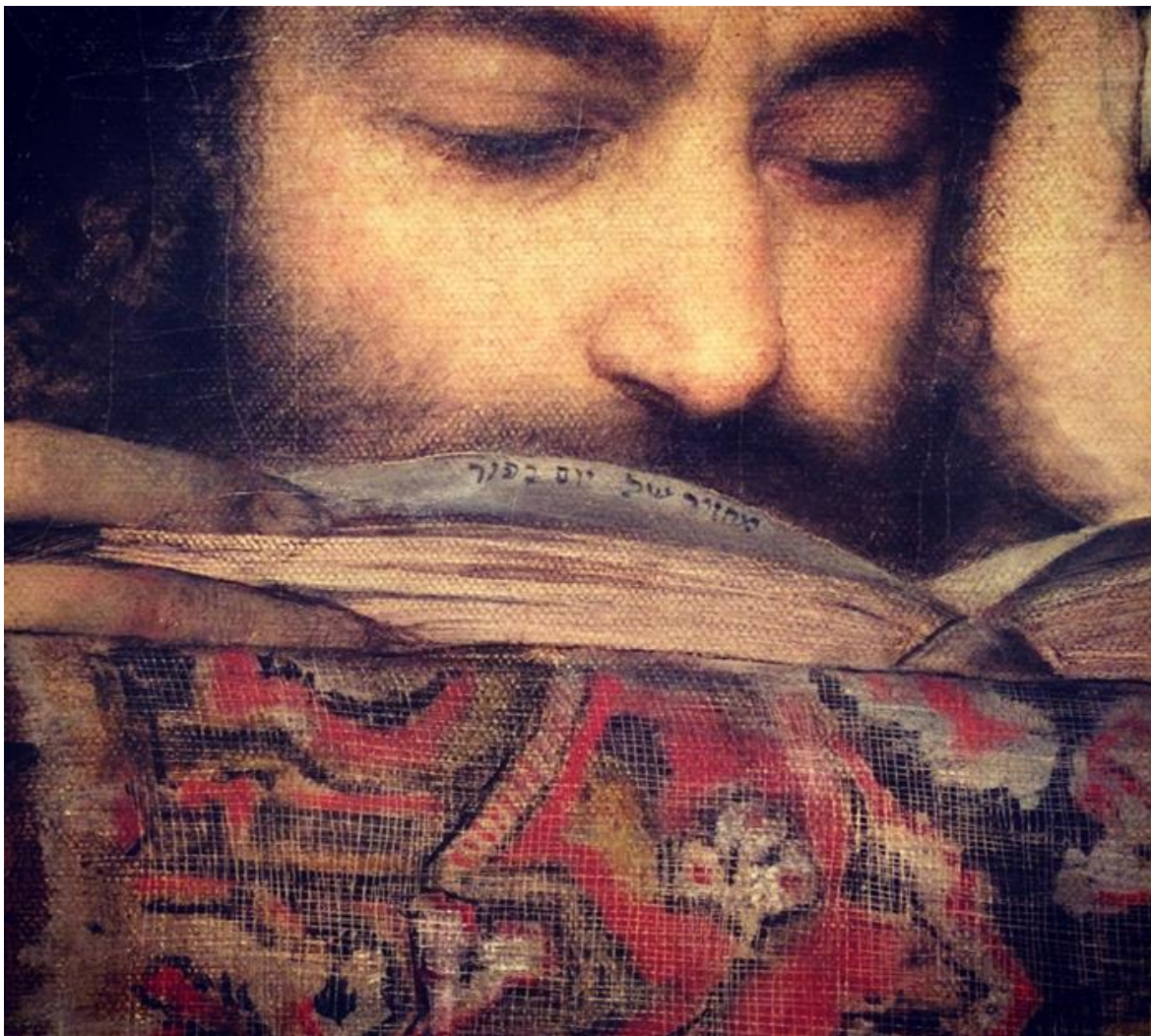
Este posibil de observat, în ciclul Yom Kippur, o carte asupra căreia se aplecă în sinagogă un tânăr adorator al cerurilor. Pictura înfățișează rugăciunea de Yom Kippur, puțin înainte de rugăciunea de încheiere; Șofarul apare pe o masă joasă (stânga jos). Toate simbolurile evreiești sunt acolo: talitul și cartea Tora, cărțile de rugăciuni și pandantivul Steaua lui David, lumânările aprinse.

Gottlieb s-a pictat printre închinători, de trei ori: la vârsta lui (la momentul picturii), sprijinindu-se pe coloană (chivotul), este înfășurat într-un șal, purtând o copală și un medalion Steaua lui David la gât. Gottlieb ca un băiețel, (în partea stângă a fotografiei), purtând o haină cusută din țesătură într-o arcade, medalionul și o șapcă brodată pe cap - îmbrăcăminte de sărbătoare conform tradiției evreiești-poloneze. Există chiar și un indiciu al morții sale iminente acolo, pe sulul Torei este scrisă o inscripție comemorativă în ebraică: „ pentru sufletul defunctului Moshe Gottlieb”.

Tatăl, mama lui și, de asemenea, fosta lui logodnică sunt imortalizate în ea. Cu ajutorul femeilor, Laura apare de două ori - o dată stând în stânga coloanei de susținere, în tavanul boltit drept și liniștit cu o carte de rugăciuni închisă în mână și privirea căutând distanțe, o haină care amintește de hainele din pe care a pictat-o în portret. În partea dreaptă a acelei coloane se aplecă spre Ima.

Lucrarea este un fel de pictură care documentează viața artistului și în ea se reflectă simbolic viața lui: originea sa din Polonia, familia sa, naționalitatea evreiască, trecutul său de copil, prezentul său de tânăr, o descriere a logodnicei sale. . Este posibil ca pictura să fie un rezumat al vieții artistului și al viziunii asupra lumii.”

În articolul său „Limba superioară”, cercetătorul în literatură și artă Dror Burstein subliniază un detaliu important: „De ani de zile urmăresc picturi cu oameni care citesc cărți, iar acesta este unul dintre cele mai sensibile exemple. Nici o reproducere nu arată textul „Yom”. Ciclul Kippur” scris în titlul rulant al cărții. Aceste cuvinte însoțesc mustața închinătorului ca un fel de buză superioară. Acest detaliu se topește cu o sensibilitate incredibilă între cititor și carte: cuvintele devin un fel de buze, deasupra buzelor. Întregul ciclu, întreaga rugăciune, așa cum este menționată în acest titlu, devine parte a gurii și a corpului. De fapt, puteți simți aerul emis din nară, scuturând ușor pagina - și tocmai de cealaltă parte a cuvintelor.”

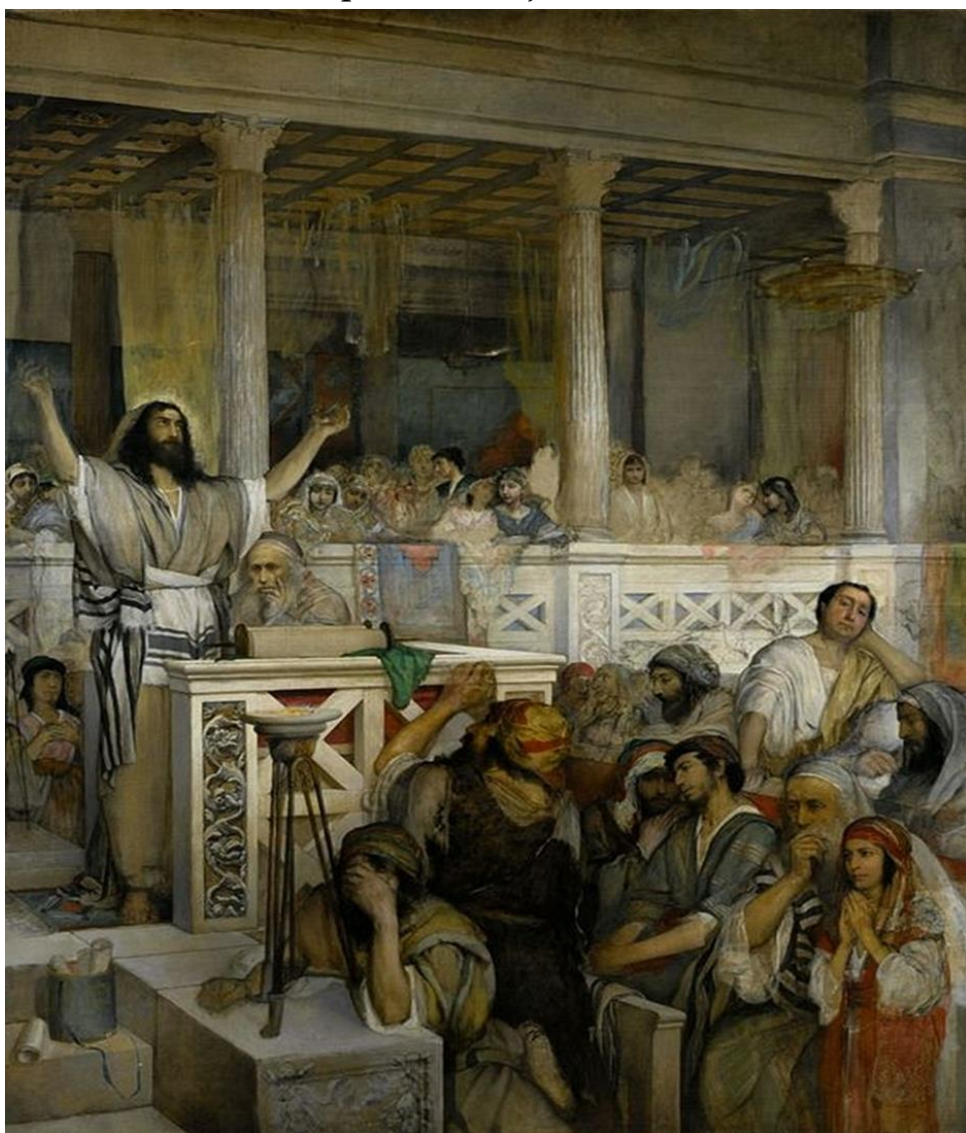

Maurizio Gottlieb, "Jews Praying in the Synagogue on Yom Kippur", 1878, oil on canvas, 245x192 cm. (detail).

“Isus predică în Capernaum” – o analiză iconologică a lucrării

Fundalul picturii este preluat direct din sursele Evangheliei din corpusul Sfințelor Scripturi care creează lucrarea cunoscută sub numele de „Noul Testament” (Sancta Biblia), Isus vine să predice la Capernaum, poveste care apare în toate cele patru surse ale Evangheliei. (cu diferite variante). Compoziția pune accent pe publicul care ascultă cuvintele lui Isus. Isus stă în spatele scenei, ținându-și mâinile în poziție de rugăciune și, pentru prima dată în istoria artei, Isus apare cu un talit și o acoperire a capului și pare a fi un bărbat scăldat în extaz religios.

Compoziția este perfectă atunci când Gottlieb apare el însuși în interiorul tabloului, unul dintre oamenii care stă în public, în îmbrăcăminte orientală. Se aplecă să-și încline capul spre bărbatul care își sprijină mâinile pe umăr de parcă ar fi încercat să-i spună ceva, dar este indiferent și deloc implicat în ceea ce se întâmplă.

Maurizi Gottlieb, "Jesus preaching in Capernaum", 1878 - 1879, oil on canvas, 209 x 271.5 cm.

Publicul din spatele lui Isus pare să asculte și să se concentreze pe cuvintele lui, publicul din față pare neconvins, dar totuși există o ambivalență în ceea ce privește cuvintele lui. În fața scenei se află un bărbat care se adresează lui Iisus, într-un gest de rugămintă și poate de adorație. Pe de altă parte, există omul care se aplecă și își închide ochii, de parcă ce le spune Isus îi provoacă întristare. Alte două figuri așezate pe bancă, una a unei femei cu mâinile făcând un gest de rugăciune creștină, ambele îmbrăcate în haine orientale.

Dar din mulțime există o figură care iese în evidență prin îmbrăcămintea lui, aceea a unui nobil roman, și se pare că el este identificat ca Ponțiu Pilat (chiar dacă nu știe nimic despre existența lui Isus în această etapă a poveștii din „Noul Testament”) care arată foarte plictisit și își sprijină capul pe mână (parcă renunțând la orice responsabilitate, ca în povestea din „Noul Testament”).

Pictura simbolizează ambiguitatea identității personale a lui Gottlieb, ca evreu care se identifică ca polonez și vede suferința polonezilor (ca și suferința lui Isus) și suferința evreilor care trăiesc sub stăpânire străină (acum înseamnă Germania / Prusia).). Iar bătrânul reprezintă trecutul - aderarea la tradiție, respingerea noului și păstrarea valorilor, femeia care se roagă reprezintă viitorul în care evreii vor prelua cultura care îi înconjoară și vor gusta din ea. Gottlieb reprezintă prezentul, ambivalența limbii politic și național în care este încadrat.

Deși acesta este unul dintre ultimele picturi ale lui Gottlieb pe care nu a avut timp să-l termine, este totuși una dintre cele mai importante lucrări de artă evreiască modernă și de artă în general.

Recunoașterea în Israel

„Mauritzi Gottlieb nu a reușit să-și dezvolte pe deplin stilul de pictură. A lăsat o moștenire magnifică după moartea sa. A devenit prototipul unui evreu emancipat care își caută locul în lumea nouă. Punctul culminant al canonizării lui Gottlieb în Israel este văzut de Ezra Mendelssohn la o expoziție la Muzeul din Tel Aviv în 1991”.

În 1991, curatorul expoziției Nechama Gorlink a publicat un catalog cu lucrările lui Gottlieb. Pentru prima dată în Israel, au fost prezentate o colecție de lucrări ale lui Gottlieb și pictura „Evrei care se roagă în sinagogă de Yom Kippur”. „Gottlieb a fost încoronat ca unul dintre părinții artei evreiești”.

În cartea sa monografică, dedicată lui Maurice Gottlieb, Ezra Mendelssohn abordează mai multe probleme centrale din istoria evreiască modernă, cum ar fi identitatea, naționalismul, relația dintre iudaism și cultura europeană și relațiile dintre evrei și neevrei. Mendelssohn notează că Gottlieb a fost un subiect ideal pentru un istoric al evreilor moderne din Europa de Est, interesat de dimensiunea vizuală a culturii evreiești. De la moartea artistului în 1879, naționaliștii polonezi, integraționiștii evrei, naționaliștii evrei și în cele din urmă instituția evreiască israeliană și-au revendicat arta. Totuși, Mendelssohn susține că subiectele pe care

Gottlieb a ales să le picteze, în special cele istorice, demonstrează că Gottlieb a fost în primul rând un artist al universalității evreiești.

„Cum să înțelegeți cel mai bine viața și moștenirea artistică a lui Maurycy Gottlieb? De-a lungul anilor, naționaliștii polonezi, integraționiștii evrei, naționaliștii evrei și, în cele din urmă, instituția israeliană, și-au depus pretențiile. Bogăția interpretării indică bogăția artei în sine și contradicțiile interne ale artistului, care constituie un aspect esențial al atracției sale. El a fost, într-adevăr, toate lucrurile pentru toți oamenii. Prefer să-l citesc ca pe artistul universalismului evreiesc...”

În timpul muncii mele, m-am concentrat asupra evenimentelor istorice din societatea evreiască din Europa din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, o dihotomie între artă și religie în iudaism. Pentru a pune accentul pe dualitatea culturală și pentru a examina relația dintre arta picturii și noile curente din iudaism, în perioada de emancipare în Europa, în povestea artistului evreu Maurizio Gottlieb, a cărui viață oscilează între conflictul personal dintre identitate religioasă – polonez și identitatea sa de evreu al Iluminismului. Într-o analiză iconologică a operei sale: „Evrei care se roagă în sinagogă de Yom Kippur”, care reprezintă trezirea religioasă națională a poporului și a devenit un simbol al artei evreiești și pictura „Iisus predicând în Capernaum”, una dintre cele mai importante opere de artă evreiască modernă și de artă în general. În 1992, o colecție a operei sale a fost prezentată pentru prima dată în Israel, iar Gottlieb a fost încoronat drept unul dintre părinții artei evreiești.

Bibliografie

Amishi-Meizlesh, Ziva, „Arta evreiască în secolul al XIX-lea”, în: *New Jewish Time: Jewish Culture in a Secular Era - An Encyclopedic View*, Yeremiahu

Borstein, Dror, „Shefa Alyona”, note despre artă, 18 august 2017.

<https://drorburstein.com/category/lists-on-art>

Deason, Yonina, „Four Motifs in the ‘Holy Lights’ as a Basis for a New Editing”, *Da'at - a journal of Jewish philosophy and Kabbalah*, 24, 1990, pp. 41-87

Efrat, Gideon, „Procesul de conversie culturală”, *Arta evreiască*, Ediția 68, 23 martie 2014.

Evrei care se roagă de Yom Kippur” - Maurizio Gottlieb, 1878, Muzeul de Artă din Tel Aviv, 17 septembrie 2018.

<http://www.tamuseum.org.il/he/collection-work/8224>

Filichovski, L., „Maritz Gatlief”, *Renaștere*, 1, 1920, p. 37-34.

Gorelnik, Nechama, *În sângele timpului său: Mauritz Gottlieb 1856-1879*, Editura Muzeului de Artă din Tel Aviv, Editura Dvir, Tel Aviv, 1991.

Hasselhoff, K., Georg, „Înțelepciunea Israelului în Germania în secolul al XIX-lea și contribuția sa la descoperirea influenței lui Maimonide asupra creștinismului”, *Historiography and Jewish Studies*, editat de Michael P. Mach și Yoram Jacobson, Tel Aviv 5655, p. 107-138.

Kramer, Nira, „Arta în dreptul evreiesc”, Tarbut, octombrie 2003.
<https://www.kipa.co.il/tartub/Amanot-behalachah-yehudith>
Maurycy Gottlieb, „Scrisori și jurnale”, Mordecai Narkis (trad.), Ierusalim, 1956, p.40.
Mendelsohn, Ezra, Maurice Gottlieb - Artă, istorie, memorie, Editura Zalman Shazar Center, 2006.
Mendelsohn, Ezra, „Recepție”, Ch.4, În: Painting a People-Maurycy Gottlieb and Jewish Art, Brandeis University Press, publicat de University Press of New England, 2002, pp.186-195.
Menor, Dalia, „Un polonez și un evreu: Maurizi Gottlieb între două lumi”, Eseuri în ascensiunea Israelului, volumul 9, 2009, p.204-198.
Nagar, Menachem, History-Mikkod, Partea I, Capitolul II, Kfar Pines Studio, vara 2014.
Zuckerman, Moshe, „Aspecte ale negației exilului”, Eseuri în învierea lui Israel: Cărți poștale israeliene, volumul 10, pp. 239-232.
Rekanti, S., Yitzchak, „Atitudinea publicului religios față de artele ecranului”, în: Moshe Rahimi, (editor), Sefer Amdo'at, Comunicarea obiectivelor și provocărilor, Editura Orot Israel College, Elkana-Rehovot, 1971, p. 169-204.
Roth, Meir, „Pe locul artei și opera lui Dumnezeu”, pagina săptămânală a Centrului de Studii de bază în Iudaism, Universitatea Bar-Ilan, nr. 1055, februarie 2014.
Shaferber, David, „Introducere: Arta – Are vreo legătură cu religia?” , Margins - Jewish Art as an Israeli Periphery, Universitatea Bar-Ilan, Ierusalim, 2010, pp. 7-10.
Yuval, Yair Tsavan, David Shachem, Dan Miron și Hanan Heber (editori), volumul trei, Keter Publishing, 2007, pp. 89-83.

***„Panteonul evreiesc al lui Maurizi Gottlieb”. Pictorul Maurizi Gottlieb a murit la numai 23 de ani, dar “Evrei se roagă în sinagogă de Yom Kippur”, a devenit un simbol al artei evreiești.
de Guy Dazin - Profesor de Istoria Artei. Traducere din limba engleză: Victoria Sara Dazin
Subiect: Povestea artistului evreu Maurizi Gottlieb, a cărui viață a oscilat între conflictul personal dintre identitatea religioasă – polonez și identitatea sa de evreu în epoca Iluminismului.***